

Det 4. kirkeråd i Toledo om frigivelse af slaver og præsteordination, 633

I år 633 fandt Det 4. kirkeråd i Toledo sted under det visigotiske kongedømme i Spanien. Her besluttede man, at jøder ikke måtte eje kristne som slaver, at frigivne slaver og deres børn under kirkens beskyttelse ikke måtte miste deres status, samt at slaver skulle frigives før de blev præsteordineret.

[...] Ved dekret af vor mest ærværdige fyrste har dette hellige råd besluttet, at jøder ikke må have kristne slaver og heller ikke må købe kristne slaver, og de må heller ikke modtage dem som gaver fra nogle, da det er forkert, når kristne skal tjene Antikristens præster. Men hvis jøder fremover forsøger at have kristne slaver eller tjenestepiger, skal de tages fra deres herredømme og frigives.

Mænd frigivet af kirken må aldrig unddrages kirkens beskyttelse (eftersom den, som befriede dem, aldrig vil dø). Og i overensstemmelse med tidligere kirkemøder gælder dette også for deres efterkommere. Men, hvis det skulle hænde, at deres frihed ikke var erkendt hos deres efterkommere og hvis deres efterkommere modarbejdede deres naturlige og frie status og fjernede sig fra kirkens beskyttelse, så er det nødvendigt, at disse samme frigivne såvel som deres børn bør aflægge en erklæring for deres biskop, hvorved de anerkender, at de fra at have været kirkens trælle, nu er blevet frigivne. Og de må aldrig forlade kirkens beskyttelse, men lad dem i stedet anerkende og underkaste sig denne beskyttelse og dette forhold i overensstemmelse med dets værdi.

De, som således er blevet frigivne af deres herrer, så at herren absolut ingen underkastelse forlanger af dem, de må, hvis de er ubelastede af nogen forbrydelser, træde ind i munkeordener, for det er kendt, at de har modtaget direkte frigivelse. Frigivne, som dog stadig som fæstere er underkastet deres herre, skal i hvert fald ikke optages som gejstlige, medmindre deres herre ønsker, at skabe ufrie af præster.

Hvad kirkens trælle angår, er det tilladt at udnævne dem til præster og degne i sogne, men lad ordentlig levevis og ærlige vaner gøre det muligt for dem at udmærke sig og lad dem af samme grund forinden blive frigivet og lad dem modtage den nye status af fuldt frie og lad dem i vid udstrækning avancere til gejstlig ære, for det er imod religionen at lade dem forblive i trældom, der har modtaget de hellige ordeners ærværdighed. Men alt, hvad der måtte være givet sådanne mænd ved deres frihed, eller hvad der har været deres ved arveretten eller som er overgivet af nogen på nogen som helst måde, det må de ikke på nogen måde overdrage til andre mennesker, men al deres ejendom skal efter deres død overgå til den kirke, som har frigivet dem. Desuden er det dem forbudt enhver mulighed for at føre retssager eller aflægge vidnesbyrd imod kirken, men hvis de ønsker dette, skal de ikke blot miste frihedens gode, men også den højere stilling, som de har fået, ikke ved deres naturs værdighed, men af tidens nødvendighed.

40 Afsnit 66, 70, 73, 74. J. D. Mansi (red.): *Sacrorum Conciliorum Nova et Amplissima Collectio*, Paris (1902), vol. X, s. 635-637. Oversat af M. Pihl efter R. C. Cave & H. H. Coulson: *A Source Book for Medieval Economic History*, New York (1965) s. 283ff.